

ความคาดหวังและการรับรู้ประสบการณ์จริง ของนักท่องเที่ยวด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หมู่บ้านคีรีวง จังหวัดนครศรีธรรมราช

อิงอร ยิ้มมุก และ กุลพัชญ์ โกโคยอุดม
คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเพื่อศึกษาความคาดหวังและการรับรู้ประสบการณ์จริงของนักท่องเที่ยวในด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หมู่บ้านคีรีวง จังหวัดนครศรีธรรมราช และเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังและการรับรู้ประสบการณ์จริงของนักท่องเที่ยวในด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หมู่บ้านคีรีวง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยทั้งเพศชายและเพศหญิง ที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไป ที่เข้ามาท่องเที่ยวในหมู่บ้านคีรีวง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่มีค่า IOC เท่ากับ 0.87 และมีความสัมพันธ์อัลฟาเท่ากับ 0.84 นำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้การวิเคราะห์เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันเพื่อหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

ผลการวิจัยพบว่า ความคาดหวังก่อนมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หมู่บ้านคีรีวง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.58) และการรับรู้ประสบการณ์จริงในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หมู่บ้านคีรีวง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.58) เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังของนักท่องเที่ยวกับการรับรู้ประสบการณ์จริงของนักท่องเที่ยวในด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หมู่บ้านคีรีวง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยใช้การทดสอบค่าทางสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันพบว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: ความคาดหวัง / การรับรู้ / ประสบการณ์จริง / การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ / หมู่บ้านคีรีวง

Tourists Expectation and Actual Experience Perception Towards Eco-Tourism in Kiriwong Village Nakhon Si Thammarat Province

Ingorn Yimmuk and Gulapish Pookaiyaudom
Faculty of Sports Science Chulalongkorn University

Abstract

The purpose of this research aims to study the tourists' expectation and actual experience perception towards ecotourism in Kiriwong village Nakhon Si Thammarat province and the correlation between tourists' expectation and actual experience perception towards ecotourism in Kiriwong village Nakhon Si Thammarat province. The samples used in this study were 400 Thai tourists, both males and females aged 20 years and over, who travelled to Kiriwong village Nakhon Si Thammarat province. This research adopted questionnaires as a main method for data collection with IOC of 0.87 and coefficient alpha equal of 0.84. This study also applied statistical data analyses with the determination of patterns in the data such as the frequency, percentage, mean and standard deviation. The data analysis of this research was also to test the relationship between variables.

Results, The expectations before the visit of tourists in ecotourism in Kiriwong village Nakhon Si Thammarat province, overall, in high level ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.58) and actual experience perception towards ecotourism in Kiriwong village Nakhon Si Thammarat province, overall, in highest level ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.58). Tourists' expectation correlate with actual experience perception towards ecotourism in Kiriwong village Nakhon Si Thammarat province in satisfactions level with statistical significance at 0.05

Keywords: Expectations / Perception / Actual experience / Ecotourism / Kiriwong village

*Corresponding Author: Miss Ingorn Yimmuk, Faculty of Sports Science Chulalongkorn University.
E-mail: ingorn.y@chula.ac.th*

บทนำ

ด้วยอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเกิดการขยายตัวอย่างรวดเร็วและมีบทบาททำให้เกิดการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทยเป็นอย่างมาก ดังนั้นการพัฒนาและการส่งเสริมการท่องเที่ยวจึงเป็นเรื่องสำคัญ โดยอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวสามารถสร้างรายได้เข้าประเทศไทยได้เป็นเงินจำนวนมาก หรืออาจกล่าวได้ว่าการท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญในการสร้างรายได้ให้กับประเทศ สามารถช่วยให้เศรษฐกิจฟื้นตัวได้ในเวลาที่รวดเร็ว กว่าภาคผลิตและบริการอื่นๆ อันได้แก่ การขยายตัวของ GDP เกิดการสร้างงาน เพิ่มมูลค่าการส่งออกและมูลค่าภาษี รวมทั้งการกระตุ้นการลงทุน การพัฒนา สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ และการใช้จ่ายเงินของ ภาครัฐ (TAT Review Magazine, 2557) แผนพัฒนา การท่องเที่ยวแห่งชาติจึงให้ความสำคัญต่อการ พัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยเพื่อสร้างความ สมดุลและยั่งยืน สร้างระบบภูมิคุ้มกัน โดยเน้น กระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ด้วยกระแส ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม การอนุรักษ์ ประเพณีวัฒนธรรมดั้งเดิม กำลังได้รับความนิยมจาก นักท่องเที่ยวและมีแนวโน้มมากขึ้น (สำนักงาน คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554)

ปัจจุบันการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นอีกหนึ่ง ในรูปแบบของการท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยม เพราะไม่เพียงแต่การท่องเที่ยวเพื่อผลประโยชน์ ทางเศรษฐกิจที่มุ่งเน้นเสนอขายสินค้าหรือบริการ ทางการท่องเที่ยวให้แก่แก่นักท่องเที่ยวเท่านั้น แต่ยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีลักษณะทางธรรมชาติที่เป็น เอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น โดยอาจมีเรื่องราวทาง วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศที่เกี่ยวข้อง

โดยการจัดการการท่องเที่ยวในแหล่งนั้นจะต้องมี กระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้อง มี กิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับระบบ นิเวศนั้น มีการจัดการสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยว อย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดจิตสำนึก ต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน (การท่องเที่ยว แห่งประเทศไทย, 2556) จึงนับได้ว่าการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์มีส่วนสำคัญในการสนับสนุนให้การ ท่องเที่ยวพัฒนาไปอย่างมีประสิทธิภาพ คือ สามารถ ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวสร้าง รายได้เข้าสู่ประเทศ และในขณะเดียวกันยังคงรักษา ความเป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและสภาพ แวดล้อมทางธรรมชาติทางการท่องเที่ยวให้คงอยู่ คู่กับสังคมมนุษย์ต่อไปได้อีกยาวนาน

ในประเทศไทยมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ อยู่หลายแห่งด้วยกัน หนึ่งในสถานที่ท่องเที่ยวเชิง อนุรักษ์ที่มีความน่าสนใจและโดดเด่นคือ หมู่บ้าน ศิริวง จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นหนึ่งในแหล่ง ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่ตั้งอยู่ในหุบเขาของเทือกเขา นครศรีธรรมราช ซึ่งประกอบไปด้วยทรัพยากรที่ หลากหลาย ทั้งด้านธรรมชาติและสภาพแวดล้อม สังคมวัฒนธรรมและประเพณี ประวัติศาสตร์ และ ผลผลิตทางการเกษตรที่อุดมสมบูรณ์ โดยหมู่บ้าน ศิริวงมีการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดยชุมชน ภายใต้การบริหารจัดการของชมรมการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์บ้านศิริวง โดยที่การจัดการการท่องเที่ยว เชิงนิเวศโดยชุมชนของหมู่บ้านศิริวงได้รับความนิยม จากกลุ่มนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาว ต่างชาติที่นิยมการมาท่องเที่ยวแบบพักผ่อนและ ศึกษาเรียนรู้วิถีชีวิตในชุมชน เนื่องจากหมู่บ้านศิริวง มีแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวมากมาย เช่น อุทยานแห่งชาติเขาหลวง กิจกรรมการเรียนรู้

วิถีชีวิตแบบการทำเกษตรผสมผสาน เป็นวิถีชีวิตของชาวสวนซึ่งปลูกไม้ผลไว้หลายชนิดในทีเดียวกัน เป็นต้น (ททท. สำนักงานนครศรีธรรมราช, 2558) ซึ่งเป็นผลทำให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจของหมู่บ้าน และทำให้หมู่บ้านมีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น

จากการที่มีนักท่องเที่ยวมาเที่ยวในหมู่บ้านคีรีวง ส่งผลดีต่อชุมชน โดยทำให้เกิดการสร้างงานสร้างอาชีพ สร้างรายได้กระตุ้นเศรษฐกิจของชุมชน รวมถึงเศรษฐกิจของประเทศ แต่สิ่งที่เกิดขึ้นตามมาจากการเพิ่มจำนวนของนักท่องเที่ยว นั่นคือ ปัญหาความเสื่อมโทรม และการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของชุมชนในท้องถิ่น ด้วยผลกระทบจากสิ่งที่เกิดขึ้นนี้อาจส่งผลต่อการรับรู้หรือประสบการณ์จริงที่นักท่องเที่ยวพึงได้รับ หากนักท่องเที่ยวเกิดความรู้สึกทางด้านลบต่อสถานที่ท่องเที่ยวแล้ว จะทำให้นักท่องเที่ยวไม่อยากจะกลับมาเที่ยวที่หมู่บ้านคีรีวง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยที่ผ่านมามีพบว่า โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชุมชนคีรีวง (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ จังหวัดนครศรีธรรมราช, 2557) ยังไม่ได้ให้ความสำคัญกับความต้องการและความรู้สึกของนักท่องเที่ยว ทำให้ไม่สามารถประเมินได้ว่าการจัดการท่องเที่ยวที่ได้กระทำไปนั้นตรงตามความคาดหวังของนักท่องเที่ยวหรือไม่ และมีการรับรู้อย่างไรต่อแหล่งท่องเที่ยวในหมู่บ้านคีรีวง จังหวัดนครศรีธรรมราช

จากความสำคัญดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยต้องการศึกษาความคาดหวังและการรับรู้ประสบการณ์จริงของนักท่องเที่ยวในด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

หมู่บ้านคีรีวง จังหวัดนครศรีธรรมราช ว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่เนื่องจากนักท่องเที่ยวจะเกิดความคาดหวังก่อนเดินทาง แต่ประสบการณ์จริงนั้นมีส่วนสำคัญในกระบวนการสร้างภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ โดยการมีประสบการณ์ที่ดีจะนำไปสู่การมาท่องเที่ยวสถานที่เดิมอีกครั้งหรือการบอกปากต่อปาก (Gunn, 1988) ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนา ส่งเสริม และเพื่อประโยชน์ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคาดหวังและการรับรู้ประสบการณ์จริงของนักท่องเที่ยวในด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ของหมู่บ้านคีรีวง จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังและการรับรู้ประสบการณ์จริงของนักท่องเที่ยวในด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หมู่บ้านคีรีวง จังหวัดนครศรีธรรมราช

วิธีการดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยทั้งเพศชายและเพศหญิง ที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไป ที่เข้ามาท่องเที่ยวในหมู่บ้านคีรีวง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 400 คน การวิจัยครั้งนี้ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience sampling) โดยใช้การคำนวณจำนวนกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของทาโร่ ยามาเน (Yamane, 1973)

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

งานวิจัยชิ้นนี้มีรูปแบบงานวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) เรื่องความสัมพันธ์ของการรับรู้ของนักท่องเที่ยวด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ระหว่างก่อนและหลังการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวในหมู่บ้านคีรีวง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ซึ่งประกอบด้วย ข้อคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ข้อคำถามแบบมาตราส่วน (Rating Scale) และแบบปลายเปิด (Open-ended Questions) โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน และมีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติที่ใช้สถิติ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ การหาค่าร้อยละ นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 ข้อมูลพฤติกรรมการท่องเที่ยวในหมู่บ้านคีรีวง จังหวัดนครศรีธรรมราช วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ การหาค่าร้อยละ นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคาดหวังและการรับรู้ประสบการณ์จริงของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หมู่บ้านคีรีวง จังหวัด

นครศรีธรรมราช วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 4 แบบสอบถามคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจะสรุปประเด็นของคำตอบและแจกแจงความถี่ของคำตอบจากมากไปน้อย

วิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics Analysis) เนื่องจากงานวิจัยชิ้นนี้มีสมมติฐานหลักเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังและการรับรู้ประสบการณ์จริงด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในหมู่บ้านคีรีวง จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation) โดยตั้งระดับนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ 0.05

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการแจกแบบสอบถามจำนวน 400 ชุด กับนักท่องเที่ยวชาวไทย ทั้งเพศชายและเพศหญิงที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่ที่ประกอบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บริเวณหมู่บ้านคีรีวง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยทำการเก็บในวันจันทร์-วันศุกร์ จำนวน 25 ชุด และวันเสาร์-วันอาทิตย์ จำนวน 25 ชุด รวมสัปดาห์ละ 50 ชุด โดยผู้วิจัยเป็นผู้เก็บข้อมูลด้วยตนเอง

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	นักท่องเที่ยวยาวไทย	
	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	144	36.00
หญิง	256	64.00
รวม	400	100.00
2. อายุ		
20 – 29 ปี	182	45.50
30 – 39 ปี	99	24.75
40 – 49 ปี	55	13.75
50 – 59 ปี	48	12.00
60 ปีขึ้นไป	16	4.00
รวม	400	100.00
3. ระดับการศึกษาสูงสุด		
ต่ำกว่ามัธยมศึกษา	14	3.50
มัธยมศึกษา	52	13.00
ปวช./ปวส. หรือเทียบเท่า	70	17.50
ปริญญาตรี	233	58.25
สูงกว่าปริญญาตรี	31	7.75
รวม	400	100.00
4. อาชีพ		
นิสิต/นักศึกษา	93	23.25
เกษตรกร	10	2.50
รับจ้างทั่วไป	30	7.50
ธุรกิจส่วนตัว	58	14.50
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	115	28.75
พนักงานบริษัทเอกชน	45	11.25
ค้าขาย	27	6.75
อื่นๆ	22	5.50
รวม	400	100.00

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	นักท่องเที่ยวยาวไทย	
	จำนวน	ร้อยละ
5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท	121	30.25
10,001 – 20,000 บาท	107	26.75
20,001 – 30,000 บาท	73	18.25
30,001 บาทขึ้นไป ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	99	24.75
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 256 คน คิดเป็นร้อยละ 64.00 โดยอายุส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 20-29 ปี จำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 45.50 ด้านระดับการศึกษาสูงสุด ส่วนใหญ่มีการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี จำนวน 233 คน คิดเป็นร้อยละ

58.25 ด้านอาชีพส่วนใหญ่ประกอบอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 28.75 และด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 30.25

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละข้อมูลพฤติกรรมการท่องเที่ยวในหมู่บ้านคีรีวง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ข้อมูลพฤติกรรมการท่องเที่ยวในหมู่บ้านคีรีวง จังหวัดนครศรีธรรมราช	นักท่องเที่ยวยาวไทย	
	จำนวน	ร้อยละ
1. จำนวนครั้งในการเดินทางมาท่องเที่ยว		
ครั้งแรก	207	51.75
2-3 ครั้ง	124	31.00
4-5 ครั้ง	20	5.00
มากกว่า 5 ครั้ง	49	12.25
รวม	400	100.00
2. พาหนะที่ใช้ในการเดินทางมาท่องเที่ยว		
รถยนต์ส่วนตัว	230	57.50
รถจักรยานยนต์	33	8.25
รถประจำทาง (รถสองแถว)	29	7.25
รถทัวร์	34	8.50
รถรับจ้าง (TAXI)	6	1.50
รถตู้	67	16.75
อื่นๆ	1	0.25
รวม	400	100.00

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละข้อมูลพฤติกรรมการท่องเที่ยวในหมู่บ้านคีรีวง จังหวัดนครศรีธรรมราช (ต่อ)

ข้อมูลพฤติกรรมการท่องเที่ยวในหมู่บ้านคีรีวง จังหวัดนครศรีธรรมราช	นักท่องเที่ยวชาวไทย	
	จำนวน	ร้อยละ
3. จำนวนวันที่ใช้เวลาในการพักในพื้นที่		
เข้าไป-เย็นกลับ	141	35.25
1 วัน	169	42.25
2 วัน	76	19.00
3 วันขึ้นไป	14	3.50
รวม	400	100.00
4. บุคคลที่เดินทางมาท่องเที่ยวด้วย		
เดินทางมาคนเดียว	7	1.75
มากับครอบครัว	173	43.25
มากับเพื่อน	135	33.75
มากับหน่วยงาน	76	19.00
อื่นๆ	9	2.25
รวม	400	100.00
5. การได้รับข้อมูลการท่องเที่ยวของหมู่บ้านคีรีวง (สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
โทรทัศน์	81	10.16
นิตยสารท่องเที่ยว	37	4.64
หนังสือพิมพ์	10	1.26
วิทยุ	2	0.25
เฟซบุ๊ก	219	27.48
ยูทูบ	37	4.64
เพื่อน คนรู้จัก	241	30.24
เว็บไซต์หมู่บ้านคีรีวง	83	10.41
เว็บไซต์การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	85	10.67
อื่นๆ	2	0.25
รวม	797	100.00
6. การแนะนำให้ผู้อื่นเดินทางมาท่องเที่ยวในหมู่บ้านคีรีวง จังหวัดนครศรีธรรมราช		
แนะนำ	391	97.75
ไม่แนะนำ	2	0.50
ไม่แน่ใจ	7	1.75
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เดินทางมาท่องเที่ยวเป็นครั้งแรก จำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 51.75 การเดินทางมาท่องเที่ยว ส่วนใหญ่เดินทางมาท่องเที่ยวโดยรถยนต์ส่วนตัว จำนวน 230 คน คิดเป็นร้อยละ 57.50 จำนวนวันที่ใช้ในการพักในพื้นที่ ส่วนใหญ่ใช้เวลาในการพักในพื้นที่หมู่บ้านคีรีวง 1 วัน จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 42.25 บุคคลที่เดินทางมาท่องเที่ยวด้วยส่วนใหญ่เดินทางมาท่องเที่ยวกับครอบครัว จำนวน

173 คน คิดเป็นร้อยละ 43.25 ด้านการรับข้อมูลการท่องเที่ยวของหมู่บ้านคีรีวง ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลการท่องเที่ยวของหมู่บ้านคีรีวง ผ่านเพื่อน คนรู้จัก จำนวน 241 คน คิดเป็นร้อยละ 30.24 และการแนะนำให้ผู้อื่นเดินทางมาท่องเที่ยวในหมู่บ้านคีรีวง จังหวัดนครศรีธรรมราช ส่วนใหญ่แนะนำให้ผู้อื่นเดินทางมาท่องเที่ยวในหมู่บ้านคีรีวง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 391 คน คิดเป็นร้อยละ 97.75

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคาดหวังและการรับรู้ประสบการณ์จริงของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หมู่บ้านคีรีวง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวม

รายการ	ความคาดหวัง			การรับรู้ประสบการณ์จริง		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ถ่ายภาพสิ่งแวดล้อม	4.09	0.63	มาก	4.24	0.68	มากที่สุด
ด้านกระบวนการจัดการ	4.06	0.63	มาก	4.27	0.63	มากที่สุด
ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน	4.15	0.65	มาก	4.35	0.65	มากที่สุด
รวม	4.10	0.58	มาก	4.29	0.58	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า ความคาดหวังของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หมู่บ้านคีรีวง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.58) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีระดับความคาดหวังของนักท่องเที่ยวอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ประกอบด้วย ถ่ายภาพสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.63) ด้านกระบวนการจัดการ ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.63) และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.65) ตามลำดับ ส่วนการรับรู้ประสบการณ์จริงในการท่องเที่ยวเชิง

อนุรักษ์ หมู่บ้านคีรีวง จังหวัดนครศรีธรรมราช ของนักท่องเที่ยวโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.58) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีระดับการรับรู้ประสบการณ์จริงในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ประกอบด้วย ถ่ายภาพสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.68) ด้านกระบวนการจัดการ ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.63) และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.65) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังของนักท่องเที่ยวกับการรับรู้ประสบการณ์จริงของนักท่องเที่ยวในด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หมู่บ้านคีรีวง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวม

ความคาดหวังของนักท่องเที่ยว	การรับรู้ประสบการณ์จริงของนักท่องเที่ยว		
	r	p	ระดับความสัมพันธ์
ด้านกายภาพสิ่งแวดล้อม	0.376	0.000*	ค่อนข้างต่ำ
ด้านกระบวนการจัดการ	0.440	0.000*	ปานกลาง
ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน	0.345	0.000*	ค่อนข้างต่ำ
รวม	0.430	0.000*	ปานกลาง

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังของนักท่องเที่ยวกับการรับรู้ประสบการณ์จริงของนักท่องเที่ยวในด้าน การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หมู่บ้านคีรีวง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยใช้การทดสอบค่าทางสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังของนักท่องเที่ยวกับการรับรู้ประสบการณ์จริงของนักท่องเที่ยวในด้าน การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หมู่บ้านคีรีวง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก ในระดับปานกลาง

อภิปรายผล

ความคาดหวังของนักท่องเที่ยวนั้นมีความสัมพันธ์กับการรับรู้ประสบการณ์จริงของนักท่องเที่ยวในด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หมู่บ้านคีรีวง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกในระดับปานกลาง กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวได้เดินทางมาท่องเที่ยวในหมู่บ้านคีรีวงย่อมทำให้มีความรู้สึกหลายๆ ลักษณะต่อแหล่งท่องเที่ยวที่ตนเองได้เข้าไป

พบเห็น และได้สัมผัส ซึ่งความรู้สึกเหล่านั้นมักอยู่ในรูปของความคาดหวังที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการได้พบเห็น ได้สัมผัส ได้รับรู้ความสนุกสนาน ความเพลิดเพลิน ภายใต้บรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่สวยงามมีความอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติ มีสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการที่ดีจากแหล่งท่องเที่ยวที่ตนได้ไปสัมผัส รวมไปถึงการได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทั้งจากเพื่อน คนรู้จัก หรือผ่านตามหน้าเว็บไซต์ต่างๆ ก็ตาม และเมื่อได้มาท่องเที่ยวที่หมู่บ้านคีรีวงแล้วได้พบเห็น ได้สัมผัส และได้รู้ว่าเป็นสิ่งที่น่าประทับใจ เป็นไปตามที่คาดหวังหรือมากกว่าสิ่งที่คาดหวังไว้ ย่อมก่อให้เกิดความพึงพอใจที่ดีตามมาต่อการการจัดสภาพแวดล้อมแต่ละด้านสอดคล้องกันหรือเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยผู้วิจัยมีความเห็นว่า หากนักท่องเที่ยวเกิดความคาดหวังต่ำและการรับรู้ประสบการณ์จริงต่ำ เป็นสิ่งที่นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญน้อยกว่าความคาดหวังและการรับรู้ประสบการณ์จริงในด้านนั้นๆ น้อย หน่วยงานการวางแผนท่องเที่ยวอาจจะปรับปรุงหรือแก้ไขอย่างจำกัดและเท่าที่จำเป็น แต่ถ้าความคาดหวังสูงและ

การรับรู้ประสบการณ์จริงต่ำ แสดงว่าสิ่งที่นักท่องเที่ยวดำเนินการรับรู้ประสบการณ์จริงนั้นไม่ตรงกับความคิดหวังที่ตั้งไว้ ดังนั้นจึงควรได้รับการปรับปรุงหรือพัฒนาเพื่อให้การท่องเที่ยวได้บรรลุประสบการณ์จริงตามที่นักท่องเที่ยวได้คาดหวังไว้ โดยควรปรับปรุงหรือพัฒนาให้อยู่ภายในขอบเขตที่พอดี ในกรณีที่มีความคาดหวังต่ำและการรับรู้ประสบการณ์จริงสูง แสดงถึงนักท่องเที่ยวรับรู้ประสบการณ์จริงเกินกว่าความคิดหวังที่ตั้งไว้ ถือว่าเป็นสิ่งที่ดีสำหรับการรับรู้ประสบการณ์จริง แต่ควรมีการส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวเกิดความคาดหวังในระดับที่สูงขึ้น รวมถึงต้องมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอยู่เสมอเพื่อให้การรับรู้ประสบการณ์จริงยังคงอยู่ในระดับสูงเพื่อตอบสนองต่อความคาดหวังของนักท่องเที่ยวได้ และหากความคาดหวังสูงประกอบกับการรับรู้ประสบการณ์จริงสูง ดังกรณีของหมู่บ้านคีรีวงนั้นนั่นหมายถึงการที่หน่วยงานดูแลการท่องเที่ยวต้องพยายามดูแลจัดการท่องเที่ยวให้เป็นไปตามความคาดหวังเพื่อทำให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดี การกลับมาเที่ยวใหม่ หรือการบอกต่อปากต่อปากในเชิงบวกได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ทัศนัย เกื้อแสง และคณะ, 2555) ศึกษาความคาดหวังและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดสภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยววน้ำตกทรายขาว พบว่า ความคาดหวังกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกและสอดคล้องกับแนวคิดของ (อุดมศักดิ์ แนวจิตร, 2544) กล่าวว่า ตามธรรมชาติของมนุษย์ก่อนที่จะไปท่องเที่ยวในสถานที่ใดมักคาดหวัง คิดฝัน และจินตนาการจะได้เห็นความสวยงาม ได้พบกับความแปลกใหม่ ได้สัมผัสบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดีผสมผสานไปกับข้อมูลข่าวสารของแหล่งท่องเที่ยวที่ตนได้รับรู้มา จึงทำให้นักท่องเที่ยวมีความคาดหวัง

ต่อสภาพต่างๆ ของแหล่งท่องเที่ยว โดยไม่ขึ้นอยู่กับปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ การศึกษา อาชีพ ภูมิฐานะ และความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วย เช่นเดียวกัน และหากการท่องเที่ยวนั้นเป็นประสบการณ์ที่ดีก่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีก็จะส่งผลต่อการเดินทางกลับมายังสถานที่ท่องเที่ยวใหม่หรือการแนะนำบอกต่อให้ผู้อื่น (Gunn, 1988) เดินทางมาท่องเที่ยวโดยการแนะนำหรือการบอกต่อกับผู้อื่นนั้นอาจเกิดจากการบอกต่อจากเพื่อนสู่เพื่อน จากเพื่อนสู่ครอบครัวหรือคนรู้จัก และทำให้เกิดการท่องเที่ยวกับเพื่อนหรือครอบครัว ซึ่งทำให้เกิดการกระชับความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันมากขึ้นระหว่างการท่องเที่ยวไม่จะเป็นระหว่างเพื่อนกับเพื่อนหรือกับครอบครัวก็ตาม

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย พบว่า ความคาดหวังก่อนมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หมู่บ้านคีรีวง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และการรับรู้ประสบการณ์จริงในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หมู่บ้านคีรีวง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด การทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังของนักท่องเที่ยวกับการรับรู้ประสบการณ์จริงของนักท่องเที่ยวในด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หมู่บ้านคีรีวง โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก ในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

1. ควรมีระบบการจัดการสำหรับแยกประเภทของขยะภายในแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านคีรีวง โดยการแยกประเภทขยะที่สามารถนำกลับมาใช้หรือ

ผลิตใหม่ (Reuse/Recycle) เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน และเก็บไว้เป็นเงินกองกลางของหมู่บ้านเพื่อใช้ในการพัฒนาการท่องเที่ยวภายในหมู่บ้านต่อไป

2. ชมรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หมู่บ้านคีรีวง ควรส่งเสริมให้มีที่พักแบบโฮมสเตย์ โดยคนภายในชุมชนหมู่บ้านคีรีวง เป็นเจ้าของและจัดการดูแลโฮมสเตย์ด้วยตนเอง เพื่อเป็นการรองรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยว และต้องการที่จะเรียนรู้วิถีชีวิตของคนในชุมชน ทั้งนี้ นอกจากจะเป็นการสร้างรายได้ให้กับชุมชนแล้ว ยังถือได้ว่าเป็นการส่งเสริมวิถีชีวิตของคนในชุมชนต่อไป

3. จากข้อมูลของแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเดินทางมาท่องเที่ยวในหมู่บ้านคีรีวงส่วนใหญ่เดินทางมาด้วยรถยนต์ส่วนบุคคล จึงอาจทำให้การจราจรบนถนนคับแคบ กรมทางหลวงชนบทและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงควรมีการจัดการเกี่ยวกับการเดินรถบนท้องถนน และเพื่อความปลอดภัยสำหรับนักท่องเที่ยวที่ใช้จักรยานในการท่องเที่ยวภายในหมู่บ้านคีรีวง และควรจัดทำป้ายบอกทาง ระยะทางของสถานที่ท่องเที่ยวภายในหมู่บ้านให้ชัดเจนทุกป้ายมากกว่านี้ นอกจากนี้แล้วยังพบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาเป็นเวลาจำนวน 1 วัน การจัดทำป้ายบอกสถานที่ท่องเที่ยวภายในหมู่บ้านคีรีวงเพิ่มเติมจะช่วยเพิ่มความสะดวกในการวางแผนการเดินทางแก่นักท่องเที่ยวได้

4. เนื่องจากศูนย์บริการนักท่องเที่ยวของหมู่บ้านคีรีวงไม่ได้อยู่บนถนนเส้นหลักของหมู่บ้านคีรีวง จึงควรมีการจัดทำแผนพับบอกสถานที่ท่องเที่ยว สถานที่พักแบบโฮมสเตย์แจกตามจุดต่างๆ เช่น ในพื้นที่กิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มองค์กรชุมชน ร้านค้า ร้านอาหาร

ข้อเสนอแนะในงานวิจัยครั้งต่อไป

1. จากการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในหมู่บ้านคีรีวงมีการรับรู้ประสบการณ์จริงมากกว่าสิ่งที่ได้คาดหวังไว้ ดังนั้นควรศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวเพิ่มเติมว่านักท่องเที่ยวมีพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างไร

2. ควรมีการศึกษาความต้องการและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เข้าร่วมกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยวเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนากิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยวต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณผู้ให้ข้อมูลทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม รวมถึงขอขอบคุณผู้สนับสนุนทุกๆ ท่านที่ทำให้งานวิจัยครั้งนี้ผ่านไปได้ด้วยดี

บรรณานุกรม

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2556). **ประเภทการท่องเที่ยว**, สืบค้นเมื่อ 27 กรกฎาคม 2559. จาก <http://www.igpthai.org/NS057/userfiles/files/Tourism.pdf>.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานนครศรีธรรมราช. (2558). **นครศรีธรรมราช**, สืบค้นเมื่อ 8 สิงหาคม 2559. จาก <http://thai.tourismthailand.org/fileadmin/uploadimg/Multimedia/Ebrochure/60/NakhonSiTH.pdf>
- ทัศนาศรี, เกื้อแสง, เยาวดี ศรีราม และวิฑิต บัวปรอท. (2555). **ความคาดหวังและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดสภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวน้ำตกทรายขาว**. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- วารสารการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (TAT Review Magazine). (2557). **เศรษฐกิจการท่องเที่ยว (The Visitor Economy)** โดย Pacific Asia Travel Association (PATA), สืบค้นเมื่อ 19 พฤศจิกายน 2559. จาก <http://www.tatreviewmagazine.com/web/menu-read-web-etatjournal/menu-2014/menu-2014-jul-sep/602-32557-visitor-economy>.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). **แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559**, สืบค้นเมื่อ 21 กุมภาพันธ์ 2559. จาก http://www.mots.go.th/ewt_dl_link.php?nid=4147.
- สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ จังหวัดนครศรีธรรมราช. (2557). **แผนพัฒนาจังหวัดนครศรีธรรมราช**, สืบค้นเมื่อ 2 กันยายน 2559. จาก http://www.pdc.go.th/wpcontent/uploads/2015/11/แผนพัฒนาจังหวัดนครศรีธรรมราช57_60_ฉบับทบทวน.pdf
- อุดมศักดิ์ แนวจิตร. (2544). **ความคาดหวังและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรณีศึกษาอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- Gunn, C. (1988). **Vacationscapes: Designing tourist regions**. New York : Van Nostrand Reinhold.
- Yamane, T. (1973). **Statistics: An Introductory Analysis**. (3rd ed.). New York : Harper and Row Publication.

Academic
Journal Institute
of Physical Education